

**Samarqand davlat universitetning Kattaqo‘rg‘on filiali Pedagogika va tillarni o‘qitish fakulteti bahorgi semestr
Psixologiya ta‘lim yo‘ nalihi: 1-kurs talabalariga « Rivojlanish psixologiyasi va differensial psixologiya» fanidan yakuniy
nazorat savollari**

Imtihon shakli: yozma, og‘zaki

No	Mavzu	1-QISM “OSON SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo‘ladi (tayanch iborasi bo‘ladi).	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo‘ladi (tayanch iborasi bo‘ladi).	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2- rejasidan asosan qoidalar, teoremlar, kabi savollardan iborat bo‘ladi (tayanch iborasi bo‘lmaydi).	4-QISM qism “MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3- rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmalar, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo‘ladi (tayanch iborasi bo‘lmaydi).	5-qism “QIYIN SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to‘liq anglashga yo‘naltiradigan savollardan iborat bo‘ladi (tayanch iborasi bo‘lmaydi).
----	-------	--	---	---	--	---

1	Rivojlanish psixologiyasi fanining predmeti, vazifalari.	Rivojlanish psixologiyasi fanining mavzu bahsini bayon qiling. T.I. ontogenez, davrlashtirish, qonuniyatlari	Bolaning psixik rivojlanishini kuzatgan psixologlar olimlar haqida malumot bering. T.I. olimlar, ish mazmuni, davrlashtirish mezonlari	Rivojlanish psixologiyasining mustaqil fan sifatida ajralib chiqish omillari sanab bering	Rivojlanish psixologiyasi fanining prinsiplari va ilmiy tadqiqot metodlarini tarifiini keltiring	Rivojlanish psixologiyasi fanining boshqa fanlar bilan aloqasini asoslab bering
2		Rivojlanish psixologiyasining asosiy vazifalarini izohlang. T.I. vazifalar, hal etish, ro'yobga chiqarishi	Rivojlanish psixologiyasi boshqa fanlar bilan aloqasi yoritng. T.I. Fanlar, mazmuni, zaruriyati	Rivojlanish psixologiyasi fanining asosiy muammolari.	Ontogenez va uning davrlari xaqida tushuncha bering	Fanning asosiy kategoriyalarini tahlil qilib bering.
3	Rivojlanish psixologiyasi fanining tadqiqot metodlari.	Rivojlanish psixologiyasining asosiy metodlarini tahlil qilib bering. T.I. kuzatish, eksperiment	Test metodini kelib chiqishi va turlari xaqida malumot bering. T.I. test-so'rov, test-topshiriq, proektiv, intellektual	Tajriba (eksperiment) metodini kelib chiqishi va turlari haqida ma'lumot bering	Rivojlanish psixologiyasida kuzatish metodi va turlari haqida ma'lumot bering	Rivojlanish psixologiyasida faoliyat mahsulini tahlil qilish metodini tavsiflang
4		Bola psixikasini o'rganish prinsiplarini sanab o'ting. T.I. Ob'ektivlik, sababiylik, sinchkovlik va muntazainlik prinsipi	B.G.Ananyev psixikani o'rganish metodlari xaqida ma'lumot bering. T.I. Tashkiliy metodlar, Empirik metodlar, Ma'lumotlarni qayta ishlash metodlari, Sharhlash metodlari	Rivojlanish psixologiyasida ko'ndalangiga kesim metodini tahlil qilib bering	Rivojlanish psixologiyasida so'rov metodining mohiyati va uni o'tkazishdagi talablarni tushuntiring	Psixologik tadqiqotni o'tkazishning "Uzunasiga kesim" shaklini tahlil qilib bering
5		Rivojlanish psixologiyasida kuzatish metodi va turlari haqida ma'lumot bering. T.I. ichki kuzatish, tashqi kuzatish, standartlashtirilgan va	Rivojlanish psixologiyasining yordamchi metodlarini tahlil qilib bering. T.I. test, so'rov, suhbat, faoliyat mahsulini tahlil qilish, biografik	Rivojlanish psixologiyasida tashkiliy metodlar va ularning ahamiyatini tushuntiring	Rivojlanish psixologiyasida sotsiometriya metodning mohiyati va o'tkazish tartibini tushuntiring	Biografiya (tarjimai hol) metodini kelib chiqishi va turlari haqida ma'lumot bering

		slandartlashtirilmagan kuzatish, frontal va tanlanma kuzatish.				
6	Rivojlanish psixologiyasining shallanish tarixi	Rossiyada rivojlanish psixologiyasi fani taraqqiyori. T.I. V.N.Tatishev, A.N.Radishev, N.I.Novikov, K.D.Ushinskiy	Qomusiy, O'rta Osiyo mutafakkirlarining ilmiy-nazarny qarashlari. T.I. Abu Nasr Forobiy, Abu Rayhon Beruniy, Ibn Sino, Yusuf Xos Hojib, A.Navoiy	Rivojlanish psixologiyasini shakllanishining tavsifiy bosqichi haqida ma'lumot bering	XIX asr oxiri va XX asr boshlarida g'arbiy Yevropa mamlakatlarida rivojlanish psixologiya fani rivoji haqida ma'lumot bering	Amerikalik psixolog E.Eriksonning yosh davrlarini sanang va izohlang
7	Rivojlanish psixologiyasi muammolarining o'rganilishi	L.S.Vigotskiyning madaniy tarixiy konsepsiyasini tahlil qilib bering. T.I. eng yaqin taraqqiyot bosqichi; aktual taraqqiyot bosqichi.	L.S.Vigotskiyning oliy psixik funksiyalar shakllanishi haqidagi qonunining mazmunini izohlang. T.I. muhit oliy psixik funksiyalarning taraqqiyot manbai	V.N.Myasishchev ilmiy qarashlaridagi munosabatning bilish jarayonlari bilan bo'lgan aloqasini yoritib bering.	A.N.Leontevning rivojlanish psixologiyasi faniga qo'shgan hissasini tahlil qilib bering	Bolaning psixik taraqqiyotini yuzaga keltiruvchi qarama-qarshiliklarni tahlil qilib bering
8		A.N.Leontevning faoliyat nazariyasini asoslab bering. T.I. Faoliyat, predmetlilik, ehtiyoj	A.N.Leontev yaratgan faoliyat nazariyasiga ko'ra faoliyat nechta darajalarga ajratilgan. Ularni izohlang. T.I. Maxsus faoliyat turlari darajasi, harakatlar darajasi, operatsiyalar darajasi, psixofiziologik funktsiyalar darajasi.	L.S.Vigotskiy madaniy-tarixiy konsepsiyasi mohiyatini tushuntiring.	V.N.Myasishchevning munosabatlar psixologiyasida bola psixik taraqqiyoti qonuniyatlarining yoritilishini izohlang	A.N.Leontev yaratgan faoliyat nazariyasiga ko'ra "yetakchi faoliyat" tushumchasining mohiyatini yoritib.
9	Psixik rivojlanish qonuniyatlari	Bola psixik taraqqiyotiga tasir etuvchi omillarni izohlang. T.I. muhit, irsiyat, ta'lim-tarbiya, shaxs faolligi	Yoshga oid davrlarning tarixiy kelib chiqish muammosi. T.I. L.S.Vigotskiy (abadiy) «hamisha bola», «tarixiy bolalik»	«Psixologik yosh» kategoriyasi va L.S.Vigotskiy ishlarida bolalar rivojlanishini davrlashtirish muammosini tahlil qilib bering	D.B.Elkonin rivojlanishni davrlashtirish va yoshga oid dinamikasi haqidagi tasavvurlarini tahlil qilib bering	L.S.Vigotskiy va D.B.Elkonin talqini bo'yicha rivojlanishning yosh davrlari tahlil qilib bering
10	Umr davrlarini tabaqalash nazariyalari	Sotsiogenetik konsepsiyaning tarafdorlari haqida	Biogenetik konsepsiyaning mohiyati va tarafdorlari haqida ma'lumot bering.	Bola shaxs rivojlanishida biogenetik	Psixik taraqqiyotning asosiy qonuniyatlarini asoslab bering.	Bolaning psixik taraqqiyotini yuzaga

		ma'lumot bering. T.I. K.Gelvetsiy, Djon Lokk	T.I. E.Torndayk, K.Byuler, D.Dyui	nazariyaning mohiyatini izohlang.		keltiruvchi qarama- qarshiliklar nimalardan iborat izohlang
1 1	Umr inqirozlari	Rus psixolog olimlarining inson yoshini bosqichlarga ajratgan tadqiqotlari haqida nimalarni bilasiz? T.I. A.A.Lyublinskaya, B.G.Ananyev, L.I.Bojovich, D.B.Elkonin, A.ALyublinskaya, V.A.Kruteskiy	Psixik taraqqiyot va yosh bosqichlari. T.I. K.Gelvetsiy, Djon Lokk, L.S.Vigotskiy, A.Valon	D.B.Elkonin yosh davrlarini qanday bosqichlarga ajratdi	A.A.Lyublinskaya inson kamolotini qanday yosh davrlariga ajratgan	A.V.Petrovskiy inson kamolotini qanday yosh davrlariga ajratgan
1 2	Chaqaloqlik davri	Chaqaloqlik davrining psixologik xususiyatlari T.I. sifat o'zgarish, qo'zg'ovchilar, reaksiya	Chaqaloqning anatomik- fiziologik tuzilishi va nerv sistemesi haqida malumot bering. T.I. Sezgilari, miyasi,	Chaqaloqlik davrida bolalarda kognitiv va persektiv jarayonlarning rivojlanishi asoslang	Chaqaloqlik davrida jismoniy rivojlanishni tahlil qilib bering	Zigota bosqichi haqida ma'lumot bering
1 3		Perenatal va chaqaloqlik davridagi psixofiziologik xususiyatlar. T.I. zigota, embrion, homila	Chaqaloqlik davrida his- tuyg'uning o'sishi yoki jonlanishi kompleksi. T.I. L.Figurin va M.P.Denisova izlanishlari	Chaqaloqlik davrida psixologik rivojlanish xususiyatlari tahlil qilib bering	Embrion bosqichi haqida ma'lumot bering	Homila bosqichi haqida ma'lumot bering
1 4		Chaqaloqlik davrida bilish jarayonlarining rivojlanishi asoslab bering. T.I. Sezgilari, diqqati, idroki, shartli reflekslari	Chaqaloqlik davrida jismoniy rivojlanish. T.I. Zigota bosqichi, Embrion bosqichi, Homila bosqichi	Chaqaloqlik davrida sensor va persektiv rivojlanishni tahlil qilib bering	Chaqaloq nerv sistemasining rivojlanishi tahlil qilib bering	Chaqaloqlik davrida sensor, persektiv, kognitiv rivojlanish.

1 5	Go‘daklik davri	Bolalarda ko‘p uchraydigan Skolioz kasalligining kelib chiqish sabablari va uning oldini olish yo‘llari izohlang. T.I. (bukri) kasalligi, tug‘ma skolioz, orttirilgan skolioz	Tug‘ilgandan-1 yoshgacha bo‘lgan Rivojlanish psixologiyasini tahlil qilib bering. T.I. chaqaloqlik, go‘daklik	Go‘dakda muloqot ko‘lamining kengayishi va nutqning vujudga kelishi haqida ma‘lumot bering	Go‘dak va muloqot, go‘daklik davrida nutqning vujudga kelishini tahlil qilib bering	Go‘daklik davrining psixologik xususiyatlari o‘rgangan olimlar ish mazmuni izohlang
1 6		Go‘daklik davrining diagnostikasini o‘ziga xosligi. T.I. V.S.Muxina, Fayans. Denisova, Figurin	Go‘daklik davrining psixologik xususiyatlarini tahlil qilib bering. T.I. sezgilari, diqqati, muloqoti	Go‘daklik davrida «Jonlanish majmuasini» izohlang	Go‘daklik davrida bilish jarayonlarining o‘ziga xosligi	Go‘daklik davrining psixologik xususiyatlarini bayon qiling
1 7	Ilk bolalik davri	Ilk bolalik davrining anatomik-fiziologik tuzilishi va nerv sistemasi haqida ma‘lumot bering. T.I. Sezgilari, miyasi,	3 yoshdagi inqirozini tahlil qilib bering. T.I. inqirozning sabablari va namoyon bolishi.	Ilk bolalik davrida fiziologik va jismoniy rivojlanish, harakat malakalarini asoslab bering	Ilk bolalik davridagi psixik o‘‘sish haqida ma‘lumot bering	Ilk bolalik davrida o‘‘z-o‘‘zini anglash qonuniyatlarni keltiring
1 8		Ilk bolalik davri xususiyatlari. T.I. egotsentirizm, predmetli faoliyat, o‘‘z-o‘‘zini anglash.	Bola tafakkurida egotsentirizmning yuzaga kelishi. T.I. predmetli harakat faoliyatlarining rivojlanishi.	Ilk bolalik davrida psixik taraqqiyot diagnostikasi	Ilk bolalik davrining psixologik xususiyatlarini bayon etish.	Ilk bolalik davrida nutqning o‘‘sishiga ta‘‘sir etuvchi omillar
1 9		Ilk bolalik davridagi psixologik yanigilik. T.I. Bola tomonidm o‘‘zining atrofidagilari dan ajralishi, o‘‘zini harakat subyeti sifatida anglashi	Ilk bolalik davrida bola harakatidagi o‘‘zgarishlar. T.I. vaziyatning mazmuniiy markazi predmeti, vaziyat markazi sifatida kattalar namoyon bo‘ladi	Ilk bolalik davrida o‘‘z-o‘‘zini anglash.	Ilk bolalik davrida nutqning o‘‘sishi	Ilk yoshdagi bolalar tafakkurining o‘‘ziga xos xususiyatlarga
2 0		Ilk bolalik davrida o‘‘z-o‘‘zini anglash. T.I. «Men” konsepsiyasi	Ilk bolalik davrida bolalarning psixik rivojlanishidagi asosiy	Ilk bolalik davridagi asosiy faoliyat	3 yoshdagi krizisning sabablari nimalardan iborat?	Ilk bolalik davrida shaxs shakllanishining psixologik

			yangi o'zgarishlar. T.I. bilishi, harakati, muloqoti			asoslari qanday namoyon bo'ladi?
2 1		Ilk bolalik davrida bilish jarayonlarining rivojlanishi T.I. Sezgilari, diqqati, idroki, shartli reflekslari	Bola tafakkurida egotsentirizmning yuzaga kelishi izohlang. T.I. predmetli harakat faoliyatlarining rivojlanishi.	Aqliy rivojlanish, predmetli faoliyat ilk bolalik davrida yetakchi faoliyat ekankigini asoslab bering	Ilk bolalik davrida nutqning rivojnashi haqida ma'lumot bering	Uch yoshgacha bo'lgan bolalarning psixik rivojlanishidagi asosiy yangi o'zgarishlarni tahlil qilib bering
2 2		Maktabgacha yoshdagi bolaning jismoniy jihatdan rivojlanishi. T.I. bo'yining o'sishi, tanasi, vazni, nerv sistemi	Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarning psixologik xususiyatlari. T.I. faoliyati, umumiy xususiyatlari, anotomik- fizologik ko'rinishlari	Ta'lim jarayonida savodxonlikning rivojlanishi tahlil qilib bering	Maktabgacha tarbiya yoshida "Men davri" psixologiyasi haqida ma'lumot bering	Maktabgacha yoshda mehnat faoliyatining xususiyatlari nimalarda namoyon bo'ladi asoslab bering
2 3	Maktabgacha yoshdagi bolalar psixologiyasi	Bolalarda emotsiyalar rivojlanishi haqida ma'lumot bering. T.I. his tuyg'uning rivojlanishi	Maktabgacha yosh davrida bilish jarayonlarining rivojlanishi qanday kichadi. T.I Sensor, perseptiv hamda kognitiv rivojlanish	6-7 yoshli bolalar o'qishidagi asosiy qiyinchiliklarinimalarda n iborat asoslab bering.	Maktabgacha tarbiya yoshdagi bolalarda oliy hislarning rivojlanishini asoslab bering	Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarda individual- psixologik xususiyatlarning rivojlanishi tahlil qilib bering
2 4		Bolalarning maktab ta'limiga psixologik tayyorgarlik mezonlarini izohlang. T.I. tayyorlashning ob'ektiv va sub'ektiv tomonlari, talablar, usullari	Olti yoshlilarning psixologik xususiyatlari tavsiflang. T.I. Bilish jarayonlari, psixik rivojlanishi	O'quv faoliyati va uning o'ziga xos tomonlarini tahlil qilib bering	Bolaning maktabga emotsional tayyorgarligini tahlil qilib bering	Bolalarni maktab ta'limiga psixologik tayorlash metodikalarini tahlil qilib bering

2 5		Maktabgacha tarbiya yoshida axloqiy harakatga bo'lgan intilishning rivojlanishi. T.I. Axloqiy etalonlar, insoniy munosabatlar	Maktabgacha talim yoshida bolalarda mehnat faoliyatining ahamiyatini sanab o'ting. T.I. o'z-o'ziga xizmat, kattalar mehnati	Mehnat mashg'ulotlari va uning ahamiyati nimadan iborat ekanligini tahlil qilib bering	Maktabgacha talim yoshida vujudga keladigan salbiy illatlar va uning sabablarini izohlang	Maktabgacha yoshdagi bolalar xarakterining umumiy xususiyatlarini keltiring
2 6		O'yin faoliyati nazariyalarini asoslang. T.I. N.M.Aksarina, D.B.Elkonin, A.P.Usova, Z.V.Manuylenko	O'yin faoliyat turlarini asoslab bering. T.I. jamoaviy syujetli-rolli, individual va guruhij ijod, o'yin-muloqot	Maktabga tayyorgarlik tushunchasini tahlil qilib bering.	O'yin bog'cha yoshida yetakchi faoliyat ekanligini asoslang	Maktabgacha yoshdagi bolalarda irodaviy faoliyatlarning tarkib topishi tahlil qilib bering
2 7		Maktabgacha tarbiya yoshida bolalarning anatomik-fizologik xususiyatlari haqida ma'lumot bering. T.I. organlar rivojlanishi, miya, nerv sistemasi	O'quv faoliyati va uning o'ziga xos tomonlari. T.I. O.Kron, V.Shtern, J.Piaje, L.S.Vigotskiy	Maktabga psixologik tayyorgarlik diagnostikasi	Didaktik o'yinlarning bola bilimlarni egallashidagi o'rni asoslab bering	Maktabgacha talim yoshida bolalarda ta'limiy faoliyatning ahamiyatini yoritib bering
2 8	Kichik maktab yoshi davri	Kichik maktab yoshida Rivojlanish rivojlanishning umumiy xususiyatlarini izohlang T.I. faoliyati, umumiy xususiyatlari, anatomik-fizologik ko'rinishlari	Bolaning maktab ta'limiga psixologik jihatdan tayyorlikning subyektiv tomoni bayon qiling. T.I. ichki kechinmalar, tayyorgarlikning toifalari, o'qituvchining munisabati	Boshlang'ish ta'lim jarayonida o'qituvchi obro'sidan oqilona foydalanish omillarini keltiring	Kichik maktabgacha yoshdagi bolalarrivojlanishida: Ta'lim va shaxs omiliga ta'rif bering	Kichik maktab yoshidagi o'quvchilar tafakkuri xususiyatlariga misollar keltiring
2 9		Kichik maktab yoshida bolalar psixologiyasi so'zlab bering. T.I.	Kichik maktabgacha yoshdagi bolalarning anatomik-fizologik xususiyatlari. T.I. suyak	Birinchi sinf o'quvchilarining tafakkuriga xos misollar keltiring	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida axloqiy tushunchalarning	Bo'sh o'zlashtiruvchi o'quvchilar tafakkurini

		idrokining o'tkirligi, iziquvchanligi, o'ziga vosligi	tizimi, tog'aysimon to'qimalar, nerv sistemasi, sezgilari		tarkib topishi izohlang	rivojlantirish usullari izohlang
3 0		Kichik maktab yoshida bolalarning emotsional-irodaviy sohasini rivojlanish xususiyatlari T.I. hislari, kechinmalari, irodaviy sohalari	Kichik maktab yoshida bolalar nerv sistemasining rivojlanishi tushuntiring T.I. miya hajmi, tuzulishi, qonuniyatlari	Kichik maktab yoshidagi bolalar individual xususiyatlarining namoyon bo'lishini ayting	Kichik maktab yoshidagi bolalar xarakterining umumiy xususiyatlarini keltiring	Kichik maktab yoshidagi bolalarning bilish jarayonlari taraqqiyotiga misollar bilan izohlang